

GOVORNI NASTOP V OSNOVNI ŠOLI IN RAZREDNA PRIREDITEV ZA STARŠE

Špela Elizabeta Soklič, mag. razrednega pouka,
Osnovna šola Staneta Žagarja Kranj

Govorno nastopanje je pomemben del pouka. Najpogosteje ga izvajamo pri pouku slovenščine, pogosto pa tudi pri pouku tujih jezikov. Raven izvedbe govornega nastopanja se razlikuje od učitelja do učitelja, saj zahteva veliko angažiranost pedagoga v učnem procesu. Ker nam kurikulum za materni ali tuji jezik daje več manevrskega prostora, nekateri učitelji govornemu nastopu dajejo velik poudarek, spet drugi pa se bolj osredotočajo na druge elemente pouka. Splošno razširjeno mnenje je sicer, da je kakovost javnega nastopanja stvar »nadarjenosti«, vendar nas že Cicero uči, da se prvin retorike da naučiti. V tem smislu so govorni nastopi v osnovni šoli, bodisi pri pouku bodisi na šolskih prireditvah, kot je na primer tudi razredna prireditev za starše, pomemben del šolskega vzgojno-izobraževalnega procesa.

POMEN GOVORNIH NASTOPOV

Govorno nastopanje je pogosto del naše socialne komunikacije, bodisi v manjšem, ožjem bodisi širšem družbenem okolju, bodisi v poklicnih ali siceršnjih življenjskih situacijah, in obvladanje retoričnih spretnosti je pomembna veščina za njegovo učinkovitost.

Retorične spretnosti so nekaj, česar se učenci naučijo počasi in po delih. V nastopanju pred občinstvom se otroci začnejo uriti že v vrtcu, ko pred sovrstniki obnovijo pravljico ali predstavijo na primer domačo žival. Govorni nastopi se nadaljujejo v šoli, kot vaja v usvajanju retoričnih spretnosti in drugih pomembnih komponent govornega nastopa. Učni načrt za slovenščino (2011) predlaga, da se učenci usposabljaajo za učinkovito govorno sporazumevanje pri pouku, pri tem ko interpretirajo zapisana in govorjena besedila ter govorno nastopajo. Kljub temu pa v praksi velikokrat opazamo, da so nekateri učenci pri govornih nastopih »vedno« uspešni, drugi pa ravno nasprotno, torej »vedno« neuspešni. Včasih se zdi, da so nekateri bolj »nadarjeni« za oder, spet drugi pravijo, da oder nikakor ni zanje. Izkušenj z nastopanjem pred občinstvom pa ima večina učencev zelo malo. En ali dva govorna nastopa na leto pred sošolci zagotovo nista dovolj, da bi se učenci prelevili v večše govornike, kar bi jim v času nadaljnjega šolanja nadaljnje šolanja in tudi v življenju

sploh še kako koristilo. Menim, da je nastopanja v večini osnovnih šol premalo. Seveda obstajajo tudi izjeme, kjer imajo pogosto šolske proslave ali proslave za starše, pa vendar se vse prevečkrat dogaja, da nastopajo vedno isti učenci. Kaj pa vsi ostali? Sem mnenja, da bi morali vsi učenci, vsaj na razredni stopnji, večkrat stati pred občinstvom. To priložnost vsekakor dobijo, ko predstavljajo svoj govorni nastop, vprašanje pa je, če je to dovolj.

Učencev na razredni stopnji sicer še ne pripravljamo na samostojne daljše argumentirane govore, v vsako javno nastopanje pa vključenih veliko elementov, ki so v smislu retoričnih spretnosti pomembni za poznavanja in obvladovanja osnovnih načel dobrega govornega nastopanja in tako ključnih za samo izvedbo govornega nastopa. Seveda pa je ob tem vsekakor potrebna vaja, vaja, ...

IZ MOJE PRAKSE: PRIPRAVE NA RAZREDNI NASTOP ZA STARŠE

V praksi sem v zadnjih letih, ko sem kot razredna učiteljica poučevala slovenščino v 6. razredu, učence nekaj let zapored (prvič v šolskem letu 2011/12) spodbudila, da smo pripravili razredni nastop za starše. Pustila sem jim dokaj proste roke, kar se tiče vsebine. Cilj je bil, da ima vsak učenec možnost nastopati bodisi z govorom bodisi z dramatisacijo, petjem, plesom, igranjem na inštrument ... skratka s čimerkoli oz.

s tistim, kjer se čuti najbolj uspešnega oz. ga priprava na nastop najbolj veseli. Pogosto sem opazila, da se predstava učencev, kaj je potrebno znati, vedeti, pokazati za dober nastop, ne sklada najbolj s tem, kaj je res ustrezno in izvedljivo.

V prispevku želim razredni nastop za starše, to lepo, iz pouka izhajajočo, umetniško naravnano šolsko prireditev, predstaviti kot vzgojno-izobraževalno učinkovit, za učence navdihujoč, ustvarjalen in medsebojno povezovalen dogodek – tak, kot se je pokazal pri našem dosedanjem nekajletnem sodelovanju. Morda bo ta zapis tudi komu v spodbudo ...

Otroška ustvarjalnost k sreči ni omejena z omejitvami realnega sveta. A prave ideje so tiste, ki jih od same zasnove s trudom razvijemo v realnost in pri tem uživamo v ustvarjalnem in delovnem čaru. Ob tem učencem včasih žal tudi pristrižemo peruti, ko jih seznanimo z realnimi omejitvami,

Pri delu sem srečala tri tipe učencev, ki so na prvi pogled imeli »inovativne« ideje, ki pa so se odraslim velikokrat zdele neizvedljive. Tako imamo učence, ki so v idejo kljub vsemu verjeli, upoštevali usmeritve ter jo s trudom in delom tudi izvedli (napisali besedilo za skeč, igrice, spodbudili sošolce za sodelovanje in ga tudi odigrali); drugi tip so učenci, ki imajo odlične ideje, a jim manjka volje do dela in potrpljenja, potreb-

nega za njeno izvedbo; so pa tudi učenci, ki postavijo povsem nerealne in neuresničljive ideje (npr. ognjemet v razredu) in ne razumejo oz. "težko" razumejo, zakaj so neizvedljive oz. zakaj se jih ne more izvesti na šolskem nastopu.

Uresničitev ideje je kompleksna stvar – za uresničitev idej je potrebno veliko dela in vaje ter upoštevanje pravil govornih nastopov ter »mentorstvo« poslušalcev, le-ti so lahko učitelji ali sošolci. "Mentorstvo" poslušalcev ima pri govornem nastopu pomembno vlogo: poslušalec oz. gledalec takoj opazi napake in pomanjkljivosti, ki jih izvajalec zaradi preobremenjenosti s samo izvedbo ne zazna, obenem pa učenci, pod budnim očesom učitelja mentorja, med seboj tako sodelujejo, medvrstniško vrednotijo in usmerjajo sošolce k uspehu. Ob takšnem sodelovanju razvijamo strpnost med njimi, prav tako pa se poveča aktivnost učencev med samim procesom govornega nastopa.

ELEMENTI, NA KATERE JE MED GOVORNIM NASTOPOM POTREBNO PAZITI: KAJ PRAVI UČNI NAČRT?

Učni načrt za slovenščino (2011) ne omenja termina retorične spretnosti, vendar pa govori, naj učenci razvijajo zmožnost nebesednega sporazumevanja, svojo sporazumevalno in ustvarjalno zmožnost (str. 5), naj razvijajo pripravljenost za govorno nastopanje ter razvijajo tako imenovane sestavine sporazumevalne zmožnosti, torej jezikovno zmožnost in zmožnost nebesednega sporazumevanja.

Učni načrt za slovenščino (2011) operativne cilje za oblikovanje sporazumevalne zmožnosti učencev v osnovni šoli zastavlja seveda postopno, razvojno: od osnovnih operativnih ciljev v prvem izobraževalnem obdobju (prvem triletju) do tem nadgrajenih, zahtevnejših operativnih ciljev v drugem izobraževalnem obdobju.

Poglejmo operativne cilje v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju

- Eden od operativnih ciljev v prvem vzgojno izobraževalnem obdobju (Učni načrt, 2011, 9) je razvijanje zmožnosti govornega nastopanja, kjer naj učenci govorno nastopajo z vnaprej pripravljeno temo, vrednotijo rabo nebesednih spremljevalcev govorenja ter utemeljujejo svoje mnenje, povzemajo temeljna načela govornega sporočanja (z učiteljevo pomočjo), izražajo svoja občutja med govornim nastopom ter vrednotijo svojo zmožnost govornega nastopanja in načrtujejo, kako bi jo lahko izboljšali.

"Mentorstvo" poslušalcev ima pri govornem nastopu pomembno vlogo.

- Učni načrt (2011, 11) nadalje narekuje, naj učenci med govornim nastopanjem razvijajo pravorečne zmožnosti, posnemajo knjižno izreko, naj govorijo razločno in naravno. Predlagane teme so pripovedovalna besedila o tem, kar so doživeli/videli oz. slišali; obnova knjige, risanke ali filma; ali opis predmeta.
- Med operativnimi cilji prvega triletja (Učni načrt, 2011, 20) je glasno interpretativno branje književnih besedil; učenci glasno berejo pesmi, prozo in dramatično. Pri branju pesmi s posebej oblikovanim govorom izražajo razpoloženje (doživeto recitirajo). Pri pripovedovanju ali branju pravljic uporabljajo poseben način govora, tako imenovani pravljčni ton, pri pripovedovanju ali branju pripovedi s posebej oblikovanim govorom označijo osebe, samostojno berejo krajše dramsko besedilo po vlogah. Za dramsko osebo poiščejo primeren glas in ga spreminjajo glede na spremenjajoče se lastnosti oseb.

Govorni nastop nekaj, česar se ne moremo naučiti iz knjig, temveč samo z vajo, vajo in še enkrat vajo.

- Učni načrt predlaga govorni nastop v tretjem razredu (2011, 21),

kjer učenci predstavijo svojo bralno izkušnjo. Tako lahko obnovijo znano književno besedilo in pojasnijo, zakaj so se zanj odločili. Predstavijo mnenje o prebranem. Predstavijo svoje poustvarjalno besedilo: narobe pravljico, nadaljevanje zgodbe. Ali preberejo izvirno pesemsko besedilo ter branje dopolnijo s pojasnilom, zakaj so pesem napisali. Deklamirajo, recitirajo pesem in predstavijo ustvarjalca ali pesniško zbirko.

Govorni nastopi v praksi na ta način potekajo od prvega razreda naprej. Učenci obnovijo zgodbo pred učiteljem in kasneje tudi pred učenci oz. sošolci.

In kako so opredeljeni operativni cilji za drugo vzgojno-izobraževalno obdobje?

Govorno nastopanje je v drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju je že bolj specifično definirano. Med operativnimi cilji Učni načrt (2011, 29) narekuje, da učenci prepoznajo nekaj vidnih in zvočnih nebesednih spremljevalcev govorenja in povedo, s katerimi imajo največ težav. Prav tako poslušajo in gledajo govorce, opazujejo njihove nebesedne spremljevalce, poslušajo mnenje sošolcev o njihovi ustreznosti ter izražajo svoje mnenje.

Vaja, vaja, ...

Ob zavedanju kompleksnosti in razvojne pogojenosti zastavljenih operativnih ciljev, kot jih za razvijanje sporazumevalne zmožnosti otrok v osnovni šoli opredeljuje Učni načrt za slovenščino, pa se je potrebno zavedati predvsem dejstva, da je govorni nastop nekaj, česar se ne moremo naučiti iz knjig, temveč samo z vajo, vajo in še enkrat vajo. Napredovanje je seveda hitrejše, če nas usmerja izkušeni poslušalec, ki opozarja na naše napake: to še posebej velja za napredovanje otrok, učencev. Ob tem se moramo zavedati, da tudi odrasli, otroci pa sploh, v

naši kulturi konstruktivno kritiko pogosto razumejo kot neuspeh, ki jih potre. Zato je poleg napak v vsakem govoru nujno potrebno vzpostaviti ravnovesje s pozitivnimi vidiki slišane.

Z (večkratnimi) vajami in opozarjanjem na napake, pri čemer ne gre le za izpostavljanje napak, pač pa predvsem za svetovanje, kako jih preseči, odpraviti, skušam pri svojem pedagoškem delu izboljšati govorni nastop vsakega izmed učencev. Že Cicero nas uči, da se prvin retorike da naučiti. Dober retorični nastop sestavljajo pravila, ki jih je potrebno upoštevati. Z vsako vajo in sploh z vsakim izvedenim govornim nastopom se zmanjšuje strah in učenec pridobiva na »govorniški samozavesti«. Ko govornika nekdo opozori na napake, je nujno potrebna vaja, da govornik sam v svojem govoru zazna svoje pomanjkljivosti in jih zavestno skuša odpraviti ter tako svoj način govora izboljšuje.

USMERITVE ZA DOBRO IZVEDBO GOVORNEGA NASTOPA

Cicero (2002, 299) pravi, da je nastop v govorništvu glavni vladar. Izvedba govora se nanaša na izgovorjavo, ritem, poudarke, mimiko, gestikulacijo, je nadzorovanje glasu in telesa, tako da sta primerna predmetu in besedam. Škarić (2005, 27) je označil govor pred občinstvom kot multimedialen, saj je v njem vključenih več sistemov: jezikovni znaki, človeški glas, mimika, geste in splošno obnašanje človeka pri govoru. Vsi ti različni sistemi signalizacije se lahko v govoru povezujejo, tako da eden zamenjuje in drugi dopolnjuje, pri vsem tem pa niti govorniku niti poslušalcem ni jasno, kaj je izraženo z besedo in kaj z nebesedo.

SLUŠNI IN VIDNI NEBESEDNI SPREMLJEVALCI GOVORA

Zagotovo vsak govor spremljajo tako imenovani slušni in vidni nebesedni spremljevalci govorjenja. Strokovnjaki ugotavljajo, da prav z nebesednimi spremljevalci govorjenja včasih povemo (večkrat pravzaprav nehote)

več kot pa z besednim jezikom (Bešter idr. 2004, 58).

Med slušnimi nebesednimi spremljevalci govorjenja je potrebno omeniti hitrost govorjenja, jakost, melodijo, višino, barvo glasu in premore. K vidnim nebesednim spremljevalcem govorjenja pa prištevamo očesni stik, mimiko in kretnje, držo telesa in položaj v prostoru ter zunanji izgled (Bešter 2004, 58).

Glas

Glas je pomemben del govornega nastopa, saj lahko z njim poslušalce pritegnemo ali jih odbijemo. Glas je lahko visok, nizek ali srednji. Nekateri govorijo tiho in mirno, drugi popolnoma monotono, tretji kričijo, tulijo in celo udarjajo po mizi. Najbolje pa se je izogibati vsakršnih skrajnosti.

Hitrost govora

Hitrost govorjenja je primerna, kadar je poslušalci ne opazijo. Govornik naj ne govori niti prepočasi niti prehitro. Hitrost naj spreminja. Ko govori o nečem novem, pomembnem, naj hitrost upočasni in informacije celo ponovi. Čim bolj je misel poudarjena, tem počasnejša naj bo hitrost govora. S spreminjanjem hitrosti govora bo naš nastop bolj dinamičen in živ (Žagar idr. 2006, 117).

Mimika

Največji poudarek Cicero (2002, 302) daje obrazni mimiki. Ves nastop je stvar duše in podoba duše je obraz, zrcalo duše so oči. Kajti, kot pravi Cicero, obraz je edini del telesa, ki zmore napraviti toliko znamenj in sprememb, kolikor je vzgibov duše. Zato je pri nastopu obraz takoj za glasom najpomembnejši; njegov krmar pa so oči. Učbenik Na pragu besedila (Bešter idr. 2004, 58) opozori, naj govorec z mimiko in kretnjami ne pretirava.

Očesni stik

Pri govornem nastopanju je najbolje, tako kot pri vsakdanjem pogovoru, da govornik naslovnika gleda v oči – ne gleda v strop ali skozi okno,

temveč skuša s pogledom zajeti vse poslušalce (Bešter idr. 2004, 58).

Predvsem učenci, ki nastopajo z besedilom, ki so se ga naučili na pamet, morajo biti sproščeni pri pogledih v občinstvo. Tako z njim navežejo stik, s tem povečajo občutek spontanega, naravnega govora, ki mu poslušalci lažje sledijo. Za učenca, ki povezuje prireditve in je v stalnem kontaktu z gledalci, jih nagovarja, pogosto kaj sprašuje oz. obvešča, je očesni stik z občinstvom še posebej pomemben. To velja tudi za učence, ki svoje besedilo preberejo (ali deklamirajo pesem); prav je, da ob tem pogledajo v gledalce – tudi tako ohranjajo njihovo pozornost in prijetno dopolnijo svoj nastop.

Zunanji izgled

Pri govornem nastopanju je govornik zelo izpostavljen kritičnim očem občinstva, zato mora poskrbeti za telesno urejenost. Prvi vtis o govorcu ljudje izoblikujejo na podlagi njegovega izgleda (Bešter idr. 2004, 58). Zagotovo je tudi z zunanjim izgledom potrebno kazati spoštovanje do poslušalcev.

Učence opozorim, naj pridejo počesani ter primerno oblečeni. Govorimo o nastopu za starše, ne o slavnostni prireditvi. Pa vseeno ni odveč reči, da dekletom pristajajo krila in naj fantje ne pridejo v trenirkah. Seveda bodo najstniki modno oblečeni, predvsem pa se morajo dobro in udobno počutiti v svojih oblačilih. Telesna urejenost lahko poveča tudi našo samozavest, ki je pri govornem nastopu nujno potrebna, tudi za premagovanje začetne treme.

Občutki med govornim nastopom: trema

Strah ali trema pred govornim nastopom sta zelo pogosta in se pojavita pri vsakem govorniku. Treba ju je razumeti in obvladati. Najbolj navadni simptomi treme so močno razbijanje srca, pospešeno hlastanje za zrakom, znojenje, suha usta, drhtenje prstov na rokah, včasih pa se govorniku celo šibijo kolena. Obenem se ga

loteva občutek strahu, pretirana zaskrbljenost in negotovost nad samim s seboj (Grabnar 1991, 225).

RAZREDNA PRIPRAVA NA NASTOP ZA STARŠE

Učencem ponavadi v mesecu decembru omenim, da bomo pripravili nastop za starše. Sprva to vedno požanje val navdušenja in pri nekaterih tudi strahu. Navadno se nastopa najbolj »ustrašijo« učenci, ki pravijo, da imajo vedno (pre)veliko tremo, ki o sebi menijo, da niso sposobni nič pripraviti oz. da nimajo ničesar pokazati. Dogovor je, da za vsakogar lahko najdemo točko, v kateri se bo dobro počutil in jo primerno predstavil. Pogovorimo se o tem, kaj to pomeni. V decembru, po štirih mesecih skupnega dela, učence večinoma že dobro poznam, me pa vsako leto kdo tudi preseneti – da na odru zasije veliko bolj kot pri pouku v razredu. Dobra ideja je tudi, da se pred novoletnimi počitnicami dogovorimo, da bomo imeli eno uro, ki jo bodo vodili sami. Da bodo kaj odigrali, prebrali, zapeli, brčali žogo, pripravili nekaj, da se bodo predstavili ali predstavili nekaj, kaj radi počnejo, da bodo sošolce nasmejali – poiskali šalo, naredili trik ipd. Učenci pri tem uživajo, ko gledajo druge in nastopajo sami. In tedaj je v našem načrtovanju ponavadi tudi pravi trenutek, da omenim govorni nastop, saj je prav razredni nastop za starše tista pravšnja, lepa priložnost, da učenci svoje retorične veščine preizkusijo, predstavijo in s svojim govornim nastopom »zažarijo« tudi na prireditvi za malce širše občinstvo.

Zbiranje idej, tem za točke nastopa

V januarju sledi zbiranje idej, kaj bi bile lahko teme za nastop, kaj si posamezni učenec želi. Tako smo v preteklih letih imeli že veliko raznovrstnih točk, npr.:

- doživeto branje zanimivih spisov;
- recitacije pesmi (slovenskih avtorjev ali izvirne/poustvarjalne pesmi učencev);
- dramatizacije – spisov učencev ali priprave kratkih dialogov;

- avtorske igrice;
- skeč, kjer so učenci strnili nekaj šal;
- petje pesmi;
- plesni nastop (baletni ali ples na moderni pop);
- igranje na inštrument;
- repanje;
- govorni nastop, ki so ga učenci že pripravili za oceno v razredu (pri slovenščini ali angleščini);
- njihova ocena knjige ali filma, ki jo ustrezno preberejo;
- opis in ocena športnega ali kulturnega dne;
- vrtenje, podajanje žoge;
- pripravljen nastop z mimiko.

Ob tem ne smemo pozabiti na povezovalni par, ki vodi prireditev za starše in pripravi vezno besedilo, in na učenca ali skupino otrok, ki pripravijo računalniško predstavitev (če imamo to možnost).

Priložnosti za sodelovanje je res veliko.

V nekaterih situacijah se med samo pripravo morda tudi učitelj počuti nekoliko nemočen – ne more namreč vsega nadzorovati. Ne znam na primer pomagati učenci, ko igra trobento, prav tako ne znam pomagati učenki, ki pleše balet. Vendar je tudi to, da nimamo vsega pod nadzorom, da zaupamo učencu, del procesa. Kljub vsemu pa točk ne smemo prepustiti naključju in slepo verjeti, da bo na dan nastopa vse gladko teklo.

Učenko, ki pleše balet, želim pred uradnim nastopom videti. Ali učenca, ki igra harmoniko, želim pred nastopom slišati. Če ta predstavitev ni ustrezna, ji oz. mu še vedno lahko svetujem, naj poišče kaj drugega.

Tudi to se nam je že zgodilo, da se učenec ni in ni mogel odločiti za dejavnost in tako so sošolci predlagali, v čem ga vidijo kot dobrega, kaj bi zmogel, kaj bi lahko pokazal: šele ko je slišal od sovrstnikov predloge, ki

so bili tehtni, se je čutil dovolj sposobnega, da je nalogo vzel kot izziv.

In kdaj je primeren čas za razredni nastop za starše?

Navadno načrtujem prireditve v marcu. Za seboj imamo februar, ki ni poln ocenjevanja in ravno prav smo odmaknjeni od naslednjega ocenjevalnega »buma«. In ker je v mesecu marcu kar nekaj dni, primernih za poklon staršem, učence spodbudim, da za mame in očete (lahko tudi za stare starše ali druge njim pomembne odrasle) pripravijo »darila« (z vanje skritimi kratkimi sporočili za mame, očete, stare starše ...), s katerimi tudi okrasimo prostor. Vsako leto me mnogi presenetijo ... Tako smo na zadnjem nastopu prostor okrasili z velikimi rdečimi ali modrimi srci: na drugo stran teh »daril« so učenci zapisali dopolnitev nekaterih misli, ki so bile namenjene točno določeni osebi (Cenim te, ker Rad-a te imam, saj ... Največ mi pomeni, kadar ... Najbolj mi je všeč, kadar skupaj ...). Mnogi me presenetijo s svojo iskrenostjo in razmišljanji ter natančnim opazovanjem svojih bližnjih.

Še nekaj sem opazila: priprava take prireditve učence tudi zelo poveže, že med vajami drug drugemu svetujejo – povedo si ideje, kako bi se dalo določene elemente izboljšati. Učenci sodelujejo v parih, skupinah, ki jih mi kot učitelj ne predvidimo vselej (npr. nekaj učencev se odloči

Priprava take prireditve učence tudi zelo poveže, že med vajami drug drugemu svetujejo – povedo si ideje, kako bi se dalo določene elemente izboljšati.

za skeč in potrebujejo še nekoga, da lahko pomaga, prevzame še eno vlogo, pomaga pri sceni). V odraslem zaposlitvenem svetu je popularen izraz »team building« – oblikovanje povezanosti zaposlitvene skupine, in točno to je tudi ustvarjanje skupne prireditve. Po predstavi se mi zdijo učenci ponavadi veliko bolj povezani, imajo neko močno skupno doživetje in tudi jaz, kot učiteljica, sem bolj sprejeta med njimi.

In še fotografski zapis z enega naših razrednih nastopov za starše
(Avtorica fotografij je Alenka Ivačič.)

Slika 1: Učenec Adam je predstavil odlično sestavljen govorni nastop o kemičnem svinčniku, ki ga je že povedal pred sošolci pri uri slovenščine.

Slika 2: Učenke so pripravile krajšo igro na temo obiska vedeževalke, ki so si jo izmislile same.

Slika 3: Ema pleše balet, Zala jo v živo spremlja na klavirju. Točko sta pripravili sami, brez pomoči učiteljice v šoli.

Slika 4: Dekleta so pripravila krajšo igrco na temo situacij doma in v šoli. Besedilo so pripravile same.

Slika 5: Ples ob podlagi posnetka z YouTube

ZAKLJUČEK

Morda se zdi, da so takšni razredni nastopi kot prireditve za starše nepomembni, saj v svetu opisnih in številčnih ocen »nič ne štejejo« – učenci zanje ne dobijo ocene. Pa tudi učitelji v nastop vložimo veliko »nevidnega« časa, razmišljanja in načrtovanja za učence, dodatnih vaj, priprav, »prosto popoldne« namenimo službi. Vendar pogosto, šele čez leta, ko srečujem učence ali starše otrok, ki so pred leti nastopali, je naš skupni trud poplačan. Vse dejavnosti in znanja učencev, ki smo jih strnili v nastopne točke, vsako leto res navdušujoče sooblikujejo doživetje razrednih nastopov za starše: v tem kontekstu se te prireditve vselej pokažejo kot dragocena priložnost tudi za govorne nastope pred »širšim« občinstvom. Mnogi učenci in starši mi kasneje, ob naključnih srečanjih, omenijo, kako se teh razrednih prireditev še vedno spomnijo – kot nekaj lepega, nekaj, v kar smo vložili veliko dela in se je izkazalo kot odlično.

Naj zdaj spregovori tudi utrinek učenca po razrednem nastopu:

RAZREDNI NASTOP ZA STARŠE

Sredi šolskega leta nam je učiteljica predlagala, da bi za starše pripravili razredni nastop. Vsi smo se spraševali,

kako bi to izgledalo. Kljub negotovosti smo se z nastopom vsi strinjali.

Približno mesec dni pred nastopom smo pričeli zbirati ideje za nastop. Skupaj smo se odločili, kdo bo kaj predstavil. Nekateri so se odločili za govorne nastope, drugi za pevske, dramske ali plesne točke, nekateri pa smo se odločili, da bomo igrali na instrumente. Večkrat smo se dobili na predurah, kjer smo vadili svoje točke. Jaz sem imel še eno zelo pomembno nalogo – narediti projekcijo za vse točke. To projekcijo sva z učiteljico predstavila šele zadnji teden pred nastopom. Vsi smo se zelo potrudili pri vajah, da bi bili čim boljši. Končno je prišel težko pričakovani dan. Skupaj z učiteljico smo se eno uro pred nastopom zbrali v glasbeni učilnici in še enkrat povadili naše točke. Midva z očetom sva morala prej pripraviti še instrumente, na katere sva skupaj zaigrala. Točno ob petih smo v učilnico spustili nečakane starše. Vse je potekalo zelo dobro. Kljub veliko treme smo vse točke dobro izpeljali. Nekajkrat smo se tudi zmotili, saj smo nastopali prvič pred toliko ljudmi.

Mojim staršem je bil nastop zelo všeč, prav tako mojim sošolcem in meni. To izkušnjo bi rad še kdaj ponovil, saj sem se zelo zabaval.

Žan Krajnc

LITERATURA

Bešter, Marja, Križaj, Martina, Poznanovič, Mojca, Bavdek, Mojca, Končina, Marija, Ambrož, Darinka, Židan, Stanislava (2004) *Na pragu besedila* – učbenik za slovenski jezik v 1. letniku gimnazij, strokovnih in tehniških šol. Ljubljana: Založba Rokus.

Ciceron, Mark Tulij (2002) *O govorniku: trije pogovori o govorniku, posvečeni bratu Kvintu*. (Prevod: Ksenja Geister). Ljubljana: Družina.

Grabnar, Boris (1991) *Retorika za vsakogar*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Škarič, Ivo (2005) *V iskanju izgubljenega govora*. Ljubljana: Šola retorike.

Učni načrt: Slovenščina (2011). Dostopno na http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/os/prenovljeni_UN/UN_slovenscina_OS.pdf, 26. 2. 2018.

Zidar Gale, Tatjana, Žagar, Igor Ž., Žmavc, Janja, Pirc, Vladimir (2006) *Retorika. Uvod v govorniško veščino*. Ljubljana: I 2, družba za založništvo, izobraževanje in raziskovanje d.o.o.

Mnogi učenci in starši mi kasneje, ob naključnih srečanjih, omenijo, kako se teh razrednih prireditev še vedno spomnijo – kot nekaj lepega.

KIT

KIT Žižki d.o.o.
Proizvodnja kovinske opreme

SVETUJEMO, PROJEKTIRAMO, IZDELUJEMO IN MONTIRAMO ZA VAS.

GARDEROBNE OMARE ZA ŠOLE

Omare so predeljene po višini, opremljene z odlagalno polico, obesno kljukico, pleksi napisno ploščico na vratih ter zračnimi linami. Zaklepajo se s cilindrično ključavnico na ključ, šifro ali obešanko. Na voljo so v različnih barvnih kombinacijah in dimenzij.

ARHIVSKE OMARE

Namenjene so za arhiviranje in hranjenje raznih dokumentov in drugih predmetov. Vrata omare so dvokrilna in se zaklepajo s tritočkovno ključavnico na ključ. Na voljo so različne velikosti omar s poljubnim številom polic v notranjosti.

GARDEROBNE OMARE S POŠEVNIM VRHOM

Vse garderobne omare lahko imajo kovinski podstavek višine 100 mm ali kovinski podstavek s sedežno klopjo višine 350 mm. Poševni vrh preprečuje odlaganje odpadkov na vrh omare.

KLASIČNE GARDEROBNE OMARE »KIT«

Izdelujemo enodelne, dvodelne in tridelne omare. Opremljene so z odlagalno polico in obesnim drogom, cilindrično ključavnico na ključ, šifro ali obešanko.

Žižki 48/c, 9232 Črenšovci ☎ + 386 (2) 573 71 37

www.kit-zizki.com